

Simon kunta
Tekninen osasto
Ratatie 6
95200 Simo
simon.kunta@simo.fi

LAUSUNTO

19.1.2017

Dnro 33/2017

Asia: Paliskuntain yhdistyksen lausunto Leipiön tuulipuiston laajennuksen yleiskaavasta

Viite: Lausuntopyyntö 9.12.2016

LEIPIÖN TUULIVOIMAPUISTON LAAJENNUKSEN YLEISKAAVA

Valmisteluaineisto

Tuuliwatti Oy suunnittelee tuulivoimantuotantoalueen laajennusta Simon Leipiössä. Jos laajennushanke toteutuu, Leipiön alue muuttuu yhteensä 45 tuulivoimalan kattavaksi energiantuotantoalueeksi. Tällä hetkellä rakennettuna ja kaavoitettuna on yhteensä 17 voimalaa.

Kaava sijoittuu Isosydänmaan paliskunnan alueelle. Paliskunnan suurin sallittu eloporumäärä on 2000 ja poronhoitajia oli 68 poronhoito-vuonna 2013–2014. Kaava sijoittuu paliskunnan lounaisosaan, porojen talvilaidunalueelle.

Poronhoidon huomioon ottaminen kaavoituksessa

Poronhoitolaissa (PHL 848/1990, 3§) säädetään poronhoidolle vapaa laidunnusoikeus maan omistus- tai hallintaoikeudesta riippumatta. Lain 53 § velvoittaa viranomaisen neuvottelemaan asianosaisen paliskunnan kanssa valtion maita koskevien hankkeiden yhteydessä, mikäli ne vaikuttavat olennaisesti poronhoidon harjoittamiseen. Vaikka alue ei olisikaan valtion mailla, on poronhoitolain mukaisten neuvotteluiden tyyppisiä neuvotteluita käyty hankkeissa, sillä ne on todettu hyväksi osallistamisen välineiksi. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) osana maankäyttö- ja rakennuslain (MRL 132/1999) mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää turvaavat myös poronhoidon alueidenkäyttöllisiä edellytyksiä. Alueella voimassa olevassa Länsi-Lapin maakuntakaavassa olevan suunnittelumääräyksen mukaan ”Poronhoitoalueella on turvattava poronhoidon ja muiden luontaiselinkeinojen alueidenkäyttölliset toiminta- ja kehittämisedellytykset. Poronhoitoon olennaisesti vaikuttavaa alueiden käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon poronhoidolle tärkeät alueet. Valtion maiden osalta on neuvoteltava asianomaisen paliskunnan kanssa.”

Kaavan vaikutukset poronhoitoon

Kaava laaditaan MRL 77 a § mukaisena oikeusvaikutteisena yleiskaavana, jota voidaan käyttää kaavan mukaisten tuulivoimaloiden rakennuslupien myöntämisen perusteena tuulivoimaloiden alueilla. Kaavassa osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaisia alueita (M-1 ja M-2), M-1 -alueille on osoitettu tuulivoimaloiden alueet (tv-alueet), sekä luontokohteita ja muinaisäännöksiä. M-2 -alueelle tuulivoimarakentamista ei osoiteta.

Kaavan mukainen hanke yhdessä aiemmin rakennettujen voimaloiden kanssa tulee olemaan jo varsin laaja. Toiminnan vaikutukset on arvioitu YVA-menettelyssä. Paliskuntain yhdistys on lausunut siitä aiemmin. Hanke tulee viemään porolaitumia sekä suoraan että epäsuorasti ja aiheuttamaan vaikutuksia porojen laiduntamiseen ja poronhoitotoimintaan. Porojen siirtyminen ei-toivotuille alueille (lähinnä viljelykset) lisääntyy ja paliskunnan kustannukset kasvavat, sillä se joutuu estämään entistä enemmän porojen aiheuttamia vahinkoja. Poronhoidon täysipainoisen toiminnan jatkuminen Isosydänmaan paliskunnan eteläisellä alueella tämän kyseessä olevan ja muiden tuulipuistohankkeiden ja ihmistoiminnan yhteisvaikutuksesta on epävarmaa. Paliskunnalla on kuitenkin alueella voimassa poronhoitolain määrittelemä, pysyväksi oikeudeksi tarkoitettu porojen laidunnusoikeus eikä sitä voida myydä tai ottaa pois.

Kaavaa on muutettu viranomaisneuvottelun jälkeen niin, että tuulivoimaloiden alueen pohjoispuolella kaava-alue on laajennettu ja merkitty M-2 alueeksi. Tämä estää tai ainakin hidastaa uuden hankkeen sijoittamista tälle maakuntakaavaan merkitylle tv-alueelle, mikäli Simon kunta sitoutuu olemaan kaavoittamatta lisää tuulivoimaloita M-2 alueelle myöhemmin. Tämä on poronhoidon näkökulmasta hyvä, sillä voidaan olla varmempia siitä, ettei tuulivoimapuisto laajene tai uutta puistoa perusteta enää näille tärkeille porolaitumille ja poronhoidon toiminta-alueille. Kaavassa tulisi jollain tavoin todeta, ettei M-2 -alueelle ole tarkoitusta myöskään tulevaisuudessa kaavoittaa tuulivoimaa.

Kaavamerkinnot ja -määräykset

M-1 -alueelle saa merkintää koskevan määräyksen mukaan rakentaa vähäisiä porotaloutta palvelevia rakennelmia. M-2 -alueelle saa sijoittaa porotaloutta palvelevia rakennelmia.

Kaavassa on Länsi-Lapin maakuntakaavan yleismääräystä ja VAT:a noudatteleva yleismääräys:

Alueen suunnittelussa ja toteuttamisessa on turvattava porotalouden toiminta- ja kehittämisedellytykset.

Kaavamääräys on hyvä. Määräystä on syytä avata kaavaselostuksessa, jotta ymmärretään mitä toiminta- ja kehittämisedellytysten turvaaminen tässä tapauksessa tuulivoimayhtiöltä edellyttää. Toimintaedellytysten turvaaminen tarkoittaa käytännössä yhtiön ja paliskunnan välisen yhteistyön jatkamista, vaikutusten seuranta ja laidunalan menetyksen sekä muiden haittojen korvaamista paliskunnalle täysimääräisesti. Haitallisia vaikutuksia voi lieventää myös muuten. Paliskunnan toiminnan jatkuminen alueella

mahdollisimman häiriöttömästi tulee taata. Neuvotteluita Isosydänmaan paliskunnan ja Tuuliwatti Oy:n välillä on tarpeen jatkaa, kun kaavoitus edistyy.

Isosydänmaan paliskunnalle on lähetetty lausuntopyyntö kaavasta, kuten asianosaiselle kuuluukin.

PALISKUNTAIN YHDISTYS

Anne Ollila
toiminnanjohtaja

ma/ao